

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตร
ประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาวิชาชีพครู ที่เรียนผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูปกับแบบบรรยาย
Comparison Learning Achievement of Research Subject for Learning Development
of Graduate Diploma in Teacher Profession between
Packaged Program and Lecture Method

สถิตย์ กุลสอน¹,
ชานนท์ เศรษฐแสงศรี²,
ทิพย์วรรณ แพงบุปผา³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู แบบผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูปกับแบบบรรยายให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) ศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูป และแบบบรรยาย 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระหว่างการเรียนรู้อผสมผสานด้วยบทเรียนสำเร็จรูปกับแบบบรรยาย 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนรู้อผสมผสานด้วยบทเรียนสำเร็จรูป กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครูที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 60 คน จำแนกเป็นกลุ่มทดลองจัดการเรียนรู้ผสมผสานด้วยบทเรียนสำเร็จรูป จำนวน 30 คน และกลุ่มควบคุมจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้วิจัยประกอบด้วย 1) แผนจัดการเรียนรู้ผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูปวิชาการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ 2) แผนจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 4) แบบวัดความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที (t-test Independent Sample)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ผสมผสานด้วยบทเรียนสำเร็จรูปวิชาการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้มีค่าเท่ากับ 84.63 / 81.42 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ การจัดการเรียนรู้แบบบรรยายมีประสิทธิภาพเท่ากับ 73.23/71.83 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 2) ดัชนีของประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ผสมผสานบทเรียน และการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย มีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7155 และ 0.5667 ตามลำดับ 3) นักศึกษาที่เรียนแบบผสมผสานด้วยบทเรียนสำเร็จรูปมีผลการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) นักศึกษาที่เรียนแบบผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูปมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน/บทเรียนสำเร็จรูป /การเรียนรู้ผสมผสาน

Abstract

This research aimed to: 1) develop the efficiency of learning development of graduate diploma in teacher profession between blended learning with packaged program and lecture method as efficiency E1/E2 according to 80/80 criterion, 2) study the index of efficiency between blended learning with packaged program and lecture method by 80/80 criterion, 3) compare learning achievement of graduate diploma in teacher profession between blended learning with packaged program and lecture method and 4) study the satisfaction of graduate diploma students towards blended learning with packaged program. This research

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยสันตพล

^{2,3}อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยสันตพล

was carried out with 60 graduate diploma students in Semester 2, academic year 2020, Santapol College. They were obtained by purposive sampling. The samples were classified into two groups: 30 experimental groups and 30 control groups. The research instruments used were as follows: 1) lesson plans of blended learning with packaged program for learning development 2) lesson plans of lecture 3) achievement learning test and 4) satisfaction with life scale:SWLS. The statistics used for analysing the data were percentage, mean, standard deviation and t-test Independent Sample.

The research findings found as follows: 1) the efficiency of lesson plans of blended learning with packaged program as 84.63/81.42 which was higher than criteria set and lecture method as 73.23/71.83 which was lower than criteria set, 2) the index of efficiency of effectiveness of lesson plans of blended learning with packaged program and lecture method as 0.7155 and 0.5667 accordingly, 3) The achievement learning of experimental groups was higher and the level of significance is 0.05, and 4) The satisfaction of graduate diploma students towards blended learning with packaged program was at 'very much' level.

Keywords : Comparison achievement learning, Packaged Program, Blended learning

บทนำ

การจัดการศึกษาทุกระบบในศตวรรษที่ 21 มีเป้าหมายพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ฐานความรู้เทคโนโลยีดิจิทัล และนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุนผู้เรียนให้สามารถสืบค้นแสวงหาความรู้ไปบูรณาการให้เกิดทักษะชีวิตตามความสามารถและศักยภาพ สอดคล้องพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กำหนดการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยยึดหลักการผู้เรียนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตามความถนัดและความต้องการ โดยคำนึงถึงศักยภาพระหว่างบุคคล (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553) กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าของการเปลี่ยนแปลงด้วยการปรับรูปแบบเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ส่งผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์หรือเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์แบบองค์รวมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ทำให้เกิดทักษะคิดเป็นทำเป็น แก้ปัญหาได้ และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต วิชาชีพครู มุ่งพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจในทฤษฎี แนวคิด เนื้อหาสาระของศาสตร์ทางสาขาวิชาชีพครู มีทักษะคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินและสื่อสารความรู้โดยใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม ส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถพัฒนาความคิดเป็นระบบและประยุกต์ใช้ความรู้ไปบูรณาการให้เกิดประโยชน์ต่อวิชาชีพ และการดำรงชีวิต (วิทยาลัยสันตพล, 2562) หลักสูตรบรรจุรายวิชาการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เป็นรายวิชาบังคับนักศึกษาทุกคนต้องลงทะเบียนเรียน จากสภาพการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านมา กำหนดให้นักศึกษาได้เรียนตามเนื้อหาสาระที่เตรียมไว้แบบเผชิญหน้าในชั้นเรียนเพียงด้านเดียว จึงไม่สนองความต้องการและลักษณะของผู้เรียนที่แตกต่างกันทั้งภูมิหลัง ระดับความรู้ และความต้องการเนื้อหาในการเรียนรู้ การมีศักยภาพพื้นฐานทางการรับรู้ที่แตกต่างกัน ทำให้นักศึกษาบางคนเรียนไม่ทันหรือมีพัฒนาการเรียนรู้ช้า ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จึงมีความจำเป็นต้องมีการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและออกแบบการเรียนรู้ ให้ทันการเปลี่ยนแปลงสอดคล้องกับศักยภาพ ความสนใจ ความถนัด และส่งเสริมผู้เรียนพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการแก้ปัญหา และสามารถสรุปความคิดรวบยอดสร้างสรรค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องแนวคิดของ Goodman et al (2017) ที่ว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้มีความสัมพันธ์โดยตรงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

ดังนั้น การนำรูปแบบการเรียนรู้ผสมผสานแบบเผชิญหน้า (Face to Face) ร่วมกับการเรียนผ่านระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ตจะทำให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ เพราะมีความยืดหยุ่นที่ผู้เรียนสามารถเลือกวิธีเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศักยภาพ ความต้องการอย่างเหมาะสม ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์การเรียนสูงขึ้น สอดคล้องแนวคิดของ Bonk and Graham (2006) ที่ว่า การเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษามีการอำนวยความสะดวกสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีผสมผสานการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นการสร้างปฏิสัมพันธ์ทางบวก ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และผู้เรียนกับผู้เรียน สอดคล้องงานวิจัยของวีริชญา บุญสง (2562)

ที่ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้บทเรียนออนไลน์แบบเว็บแควสท์กับการเรียนแบบบรรยายรายวิชา สศ 2202304 ประวัติศาสตร์อเมริกาของนักศึกษาปริญญาตรีพบว่า ผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาที่เรียนด้วยบทเรียนออนไลน์แบบเว็บแควสท์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่เรียนแบบบรรยายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การออกแบบการจัดการเรียนรู้ผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูป เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่สามารถนำมาพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมผู้เรียน สืบเสาะค้นหาความรู้ด้วยตนเองจากบทเรียนสำเร็จรูป ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นการบูรณาการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดการผสมผสานการเรียนรู้ (Bersin, 2004) และแนวคิดการสืบเสาะหาความรู้ (Lawson, 1995) เชื่อมโยงการจัดการเรียนรู้เผชิญหน้าในชั้นเรียน (ทิตนา แชมมณี, 2547) โดยผู้สอนกระตุ้นผู้เรียนทำตามกิจกรรมเพื่อนำความรู้ประมวลผลคำตอบด้วยตนเอง และเปลี่ยนบทบาทจากผู้ป้อนข้อมูล (Instructor) เป็นผู้ชี้แนะ (Coaching) ให้ผู้เรียนสามารถศึกษาจากบทเรียนสำเร็จรูปโดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่บนเครือข่ายสังคมออนไลน์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ (ไชยยศ เรืองสุวรรณ, 2554) ในการสืบค้นหาความรู้อย่างอิสระและแสวงหาคำตอบจากแหล่งการเรียนรู้ได้อย่างไร ขอบเขตทั้งด้านเวลา สถานที่และศักยภาพของตนเองผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ดังนั้นการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานจึงเป็นวิธีที่เหมาะสมที่สุดในสภาพปัจจุบันเนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เลือกจากข้อดีของการจัดการเรียนรู้ในหลากหลายแนวคิดเข้าด้วยกัน (Bonk and Graham, 2006)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงให้ความสนใจในการศึกษาการใช้บทเรียนสำเร็จรูปที่มีเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ความสอดคล้องรายวิชาการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่มีรูปแบบการนำเสนอด้วยการผสมผสานผสานบทเรียนสำเร็จรูปบนสื่อออนไลน์ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจกิจกรรมการเรียนรู้และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง และส่งผลให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น อีกทั้งเป็นการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูปกับการเรียนแบบบรรยาย ซึ่งจะนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาอื่นให้มีประสิทธิภาพส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้สูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

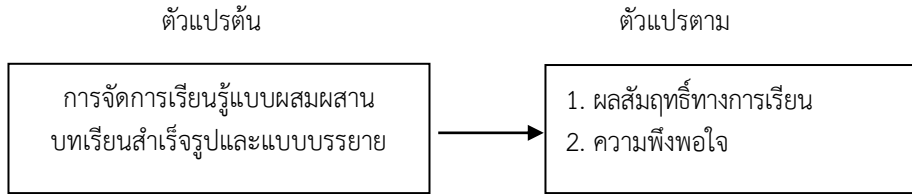
1. เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูปวิชาการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู และการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูปและแบบบรรยาย
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนแบบผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูปกับการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูปวิชาการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

สมมติฐานการวิจัย

นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาวิชาชีพครู ที่ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูป วิชาการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่เรียนแบบบรรยาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีวิจัยกึ่งทดลองโดยได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูป ตามแนวคิดของ Bersin (2004) และการจัดการเรียนรู้แบบบรรยายของทิตนา แชมมณี (2547) สำหรับใช้จัดการเรียนรู้วิชา การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 กำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยสันตพล ปีการศึกษา 2563 ภาคเรียนที่ 2 รวมทั้งสิ้น 179 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนการวิจัยเป็นนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยสันตพล ปีการศึกษา 2563 ภาคเรียนที่ 2 โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง แบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จำนวน 2 กลุ่ม จากกลุ่มเรียนที่ผู้วิจัยสอน เป็นกลุ่มเรียนรหัส 63223102 จำนวน 30 คน เป็นกลุ่มทดลองจัดการเรียนรู้ผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูป และกลุ่มเรียนรหัส 63223101 จำนวน 30 คน เป็นกลุ่มควบคุมจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัย มีจำนวน 4 ชุด ดังนี้

1. บทเรียนสำเร็จรูปรายวิชาการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู จำนวน 10 เล่ม โดยผ่านการตรวจสอบผู้เชี่ยวชาญ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.67-1.00 และมีการพัฒนา 3 ชั้น คือชั้นที่ 1 นำไปทดลองแบบเดี่ยวจำนวน 3 คน นำผลที่ได้ปรับปรุงแก้ไข ชั้นที่ 2 นำไปทดลองกลุ่มเล็ก จำนวน 5 คน นำผลที่ได้ปรับปรุงแก้ไข และชั้นที่ 3 ภาคสนาม จำนวน 30 คน และนำผลปรับปรุงแก้ไข ทำการวิเคราะห์ประสิทธิภาพทุกขั้นตอน การดำเนินกิจกรรมบทเรียนแบ่งขั้นตอนการเรียนรู้ 6 ชั้น ได้แก่ 1) การนำสู่บทเรียน 2) ภารกิจ 3) กระบวนการ 4) แหล่งข้อมูล ความรู้ 5) ประเมินผล และ 6) สรุป
2. แผนจัดการเรียนรู้ผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูปรายวิชาการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ จำนวน 10 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง รวม 30 ชั่วโมง โดยผ่านการตรวจสอบผู้เชี่ยวชาญในด้านเนื้อหา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อ การเรียนรู้ และด้านวัดประเมินผล ซึ่งผลการประเมินผู้เชี่ยวชาญมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.28
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เป็นแบบปรนัย 5 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน มีค่าระหว่าง 0.67- 1.00 มีค่าความยากตั้งแต่ 0.38-0.80 ค่าจำแนกตั้งแต่ 0.22-0.82 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89
4. แบบวัดความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูป เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 12 ข้อ และมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.67 -1.00 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.92

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการในปีการศึกษา 2563 ภาคเรียนที่ 2 ระหว่างเดือนตุลาคม 2563-กุมภาพันธ์ 2564 รายละเอียดดังนี้

1. ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2563 - เดือนกุมภาพันธ์ 2564 ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม ดังนี้
 - 1.1 ทดสอบก่อนเรียนกับนักศึกษากลุ่มทดลอง ที่จัดการเรียนรู้ผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูป และกลุ่มควบคุมจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย เป็นแบบ ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

1.2 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2563 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2564

2. เก็บข้อมูลความพึงพอใจเมื่อสิ้นสุดการเรียนแผนสุดท้าย และดำเนินการทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้กำหนดเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตรหาค่า E_1/E_2
2. หาค่าดัชนีประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สูตร E.I.
3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูปและแบบบรรยาย โดยทดสอบค่า t-test (Independent Samples)
4. วิเคราะห์ความพึงพอใจนักศึกษาที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป โดยใช้สถิติพื้นฐานในการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการจัดการเรียนรู้ผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูปรายวิชาการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 84.63/81.42 แสดงว่าคะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียนคิดเป็นร้อยละ 84.63 ได้คะแนนเฉลี่ยจากทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 81.42 ซึ่งสูงกว่าที่กำหนดไว้ 80/80 และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 73.23/71.83 แสดงว่านักศึกษาได้คะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียนคิดเป็นร้อยละ 73.23 คะแนนเฉลี่ยจากแบบ ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 71.83 ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูปและแบบบรรยาย

กลุ่มจัดการเรียนรู้	n	คะแนนระหว่างภาค (E ₁) เต็ม 100 คะแนน	คะแนนหลังเรียน (E ₂) เต็ม 40 คะแนน	ประสิทธิภาพ E ₁ /E ₂
ผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูป	30	2,539	977	84.63/81.42
แบบบรรยาย	30	2,197	862	73.23/71.83

2. ผลการจัดการเรียนรู้ผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูปวิชาการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ มีค่าประสิทธิผลเท่ากับ 0.7182 แสดงว่านักศึกษามีพัฒนาทางการเรียนเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 71.82 และการจัดการเรียนรู้แบบบรรยายมีประสิทธิผลเท่ากับ 0.5667 แสดงว่านักศึกษามีความก้าวหน้าในการเรียนเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 56.67 แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลวิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผลบทเรียนสำเร็จรูปวิชาการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

กลุ่มจัดการเรียนรู้	จำนวน	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม		ค่าดัชนีประสิทธิผล E.I
			ก่อนเรียน	หลังเรียน	
ผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูป	30	40	416	977	0.7155
แบบบรรยาย	30	40	420	862	0.5667

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษากลุ่มทดลองที่ผ่านการจัดการเรียนรู้ผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูปสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบบรรยายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูปกับแบบบรรยาย

กลุ่มจัดการเรียนรู้	จำนวน	\bar{X}	S.D	t	sig
ผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูป	30	32.57	3.93	5.92*	.00
แบบบรรยาย	30	25.70	4.98		

* $P < .05$

4. นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูป โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} =4.70, SD.=0.24) โดยมีความพึงพอใจ 3 อันดับแรกคือ คำชี้แจงการใช้บทเรียนชัดเจนเข้าใจง่าย (\bar{X} =4.90, SD.=0.29) สามารถนำความรู้ไปบูรณาการในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ (\bar{X} =4.82, SD.=0.39) และขนาดตัวอักษรหน้าเว็บเหมาะสมชัดเจน ดูง่าย (\bar{X} =4.81, SD.=0.46) แสดงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูป

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. คำชี้แจงการใช้บทเรียนชัดเจน เข้าใจง่าย	4.90	0.29	มากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน	4.78	0.42	มากที่สุด
3. ขนาดตัวอักษรหน้าเว็บเหมาะสมชัดเจน ดูง่าย	4.81	0.46	มากที่สุด
4. อธิบายเนื้อหาแต่ละกิจกรรมน่าสนใจเป็นลำดับขั้นตอน	4.48	0.51	มาก
5. เนื้อหาในแต่ละชุดมีความยากง่ายเหมาะสมกับความสามารถผู้เรียน	4.45	0.56	มาก
6. กำหนดขั้นตอนกิจกรรมมีความเหมาะสม สามารถทำกิจกรรมสำเร็จด้วยตนเอง	4.57	0.50	มากที่สุด
7. ขั้นตอนของกิจกรรมในบทเรียนสามารถปฏิบัติได้ ตามจุดประสงค์	4.69	0.47	มากที่สุด
8. กิจกรรมเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและส่งเสริมให้ค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเอง	4.79	0.42	มากที่สุด
9. การเชื่อมโยงบทเรียนสำเร็จรูปกับกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน	4.76	0.44	มากที่สุด
10. การประเมินผลทั้งก่อนและหลังการเรียนรู้มีความเหมาะสม	4.67	0.48	มากที่สุด
11. สามารถนำความรู้ไปบูรณาการในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้	4.82	0.39	มากที่สุด
12. สามารถนำความรู้ไปต่อยอดและเผยแพร่ต่อผู้อื่นได้	4.67	0.48	มากที่สุด
รวม	4.70	0.24	มากที่สุด

อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนดไว้ดังนี้

1. ผลการจัดการเรียนรู้ผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูปปรากฏวิชาการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.63/81.42 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 และการจัดการเรียนรู้แบบบรรยายประสิทธิภาพเท่ากับ 73.25/71.83 ต่ำกว่าเกณฑ์กำหนด แสดงว่าการเรียนรู้แบบผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูปมีประสิทธิภาพมากกว่าแบบบรรยาย ทั้งนี้เนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้ผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูปได้ผ่านขั้นตอนการสร้างอย่างเป็นระบบ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครอบคลุมพฤติกรรมพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย โดยเน้นลงมือปฏิบัติ และมีความยืดหยุ่นให้ตอบสนองความต้องการสอดคล้องกับศักยภาพของนักศึกษา ผู้สอนเป็นเพียงผู้คอยให้คำชี้แนะ และอำนวยความสะดวกการเรียนรู้ที่หลากหลายตามกรอบจุดประสงค์ให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์และเรียนรู้ด้วยความสุข เห็นคุณค่าของการสืบค้น ความรู้ มีความมั่นใจตนเอง มุ่งมั่นเพิ่มพูนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูปมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์กำหนดไว้ สอดคล้องการวิจัยนภัทร เพ็ชรศรีกุล (2557) ที่ได้วิจัยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อพัฒนาทักษะด้านสมรรถนะวิชาชีพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปกับการเรียนแบบปกติ พบว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยบทเรียนสำเร็จรูปมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 83.53/82.55 สูงกว่าเกณฑ์ ส่วนการจัดการเรียนรู้แบบบรรยายถึงแม้ว่าจะผ่านการสร้างและหาคุณภาพก่อนจะไปใช้ทดลองตามขั้นตอนแล้ว แต่การจัดกิจกรรมเรียนรู้ที่กำหนด

ไว้มีเพียงขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอน ขั้นสรุปและประเมินผล ผู้สอนมีบทบาทในการจัดการเรียนรู้มากกว่าให้นักศึกษาเป็นผู้สืบค้นหาด้วยตนเอง จึงส่งผลให้มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูปกับแบบบรรยาย เท่ากับ 0.7155 และ 0.4500 ตามลำดับ แสดงว่า การเรียนผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูปทำให้นักศึกษามีความก้าวหน้าการเรียนสูงกว่าการเรียนแบบบรรยาย ทั้งนี้เนื่องจากจากการจัดการเรียนรู้ผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูปมีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนได้สืบเสาะหาความรู้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองตามลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยบทเรียนสำเร็จรูปบนสังคมออนไลน์ที่สามารถเรียนรู้ตามศักยภาพและความพอใจของตนเอง อีกทั้งสามารถนำไปบูรณาการแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนและผู้สอนในชั้นเรียน ส่งผลให้นักศึกษาพัฒนาการเรียนรู้ได้รวดเร็ว สอดคล้องแนวคิด Bonk and Graham (2006) ที่ว่า การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานวิธีสอนที่หลากหลายช่วยผู้เรียนให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุด ส่วนการเรียนรู้แบบบรรยาย นักศึกษาไม่ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ขาดความกระตือรือร้นและแรงจูงใจในการเรียน รวมทั้งเนื้อหาค่อนข้างมาก และเน้นความรู้ความจำ ไม่มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน ผู้สอนเป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นหลัก จึงทำให้ค่าสัมประสิทธิ์น้อยกว่าการจัดการเรียนรู้ผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูป สอดคล้องกับผลงานวิจัยของวีริชัญญ์ บุญส่ง (2562) พบว่าดัชนีประสิทธิผลทางการเรียนโดยบทเรียนออนไลน์ แบบเว็บแควสท์กับการเรียนแบบบรรยาย รายวิชา สศ 2202304 ประวัติศาสตร์อเมริกาของนักศึกษาปริญญาตรี เท่ากับ 0.6221 และ 0.4949 ตามลำดับ

3. นักศึกษาที่เรียนแบบผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูปมีผลสัมฤทธิ์การเรียนสูงกว่านักศึกษาที่เรียนแบบบรรยายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะการจัดการเรียนรู้ผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูปมีขั้นตอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ บทเรียนสำเร็จรูปบนเครือข่ายออนไลน์ที่ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนด้วยตนเอง โดยไม่จำกัดทั้งสถานที่และเวลา เชื่อมโยงสาระความรู้กับกิจกรรมการเรียนรู้แบบเผชิญหน้าชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ สามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ที่นำไปสู่การสรุปสาระสำคัญการเรียนรู้ และความคิดรวบยอดที่เหมาะสมกับศักยภาพและความสามารถของผู้เรียน สอดคล้องผลงานวิจัยของวีริชัญญ์ บุญส่ง (2562) ที่ได้ศึกษาวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยบทเรียนสำเร็จรูปแบบเว็บแควสท์กับการเรียนแบบบรรยาย ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักศึกษาที่เรียนด้วยบทเรียนแบบเว็บแควสท์มีผลสัมฤทธิ์การเรียนสูงกว่าผู้ที่เรียนแบบบรรยาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 สอดคล้องผลการวิจัยนภัทร เพ็ชรศรีกุล และคณะ (2557) ที่ได้วิจัยเปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อพัฒนาทักษะด้านฐานสมรรถนะวิชาชีพ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปกับการเรียนแบบปกติ พบว่า ผลการเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ความพึงพอใจนักศึกษาที่มีต่อการเรียนรู้ผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูปโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องผลงานวิจัยของวีริชัญญ์ บุญส่ง (2562) พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อบทเรียนออนไลน์แบบเว็บแควสท์โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากบทเรียนสำเร็จรูป ที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ด้านหลักสูตร การสอน การวัดผล และการให้คำแนะนำในการพัฒนาบทเรียน อีกทั้งการจัดการเรียนรู้ได้ผสมผสานสื่อสังคมออนไลน์เพื่อเป็นสื่อกลางสำหรับถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจในบทเรียนจากผู้สอนไปสู่ผู้เรียน จึงทำให้มีแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ มีอิสระในการศึกษาค้นคว้าและแสวงหาความรู้ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนอย่างเหมาะสม สอดคล้องแนวคิดของ Bersin (2004) ที่ว่าการเรียนแบบผสมผสานตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและศักยภาพผู้เรียน ทำให้มีแรงจูงใจ กระตือรือร้นในการเรียนจึงส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สอดคล้องการวิจัยของ Cheng and Chau (2016) พบว่า รูปแบบ การจัดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความพึงพอใจในรายวิชาที่เรียนแบบผสมผสานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดการเรียนรู้ผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูปควรจัดเนื้อหาวิชา และเตรียมความพร้อม ทั้งด้านการจัดสภาพแวดล้อม เทคโนโลยี ผู้สอน และผู้เรียนให้มีความเข้าใจถึงขั้นตอนการปฏิบัติเพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ
2. การจัดการเรียนรู้ผสมผสานบทเรียนสำเร็จรูปผ่านเครือข่ายออนไลน์ สถานศึกษาคควรมีโครงสร้างพื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ที่มีความพร้อมต่อการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ผสมผสานเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาอื่นที่เหมาะสมกับความสามารถ ความต้องการของผู้เรียน
2. ควรมีการวิจัยการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานเปรียบเทียบกับจัดการเรียนรู้ในรูปแบบอื่นเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ทันสมัยและมีความหลากหลาย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2554). การออกแบบ พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์และบทเรียนเครือข่าย. (พิมพ์ครั้งที่ 15). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทีศนา แชมมณี. (2547). ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นภัทร เพ็ชรศรีกุล, เผชญิ กิจระการ และจารุณี ชามาตย์. (2557). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อพัฒนาทักษะด้านสมรรถนะวิชาชีพเรื่องงานเครื่องยนต์ดีเซลของนักเรียนสาขาวิชาช่างยนต์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปกับแบบปกติ. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม, 4(3). 67-75.
- วิทยาลัยสันตพล. (2562). หลักสูตรประกาศ นียบัตรบัณฑิตสาขาวิชาชีพครู (ฉบับปรับปรุง 2562). อุตรธานี: คณะศึกษาศาสตร์วิทยาลัยสันตพล.
- วีรวิชัย บุญสง. (2562). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้บทเรียนออนไลน์แบบเว็บควสท์กับการเรียนบรรยาย วิชา สศ 2202304 ประวัติศาสตร์ อเมริกาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. วารสารพัฒนาการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยรังสิต, 13(1). 100-110.
- Bersin, J. (2004). *The Blended Learning Book Best Practices, Proven Methodologies and Lessons Learned*. San Francisco : Pfeiffer.
- Bonk, C.J., and Graham C.R. (2006). *The Handbook of Blended Learning*. New York : Wiley.
- Cheng, G. & Chau, J. (2016). Exploring the Relationship between Learning Styles, online Participation, Learning Achievement and Course Satisfaction: An Empirical study of Blended learning Course. *British Journal of Educational Technology*, 47(2). 257-278.
- Goodman, J.S., Orange, A. & Schumacher, G. (2017). Charter School Teacher Attitudes, Belief Systems and Behaviors Associated with Substantive Student Academic Achievement. *The Charter Schools Research Journal*, 12(1). 35-54.
- Lawson, A.E. (1995). *Science Teaching and The Development of Thinking*. Belmont: Wadsworth.